

VILAG PROLETARJAI, EGYESULJETEK!

Hajdú-Bihari Napló

A MAGYAR SZOCIÁLIS MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA
XXIII. ÉVF., 262. SZÁM ARA: 60 FILLÉR 1966. NOV. 5., SZOMBAT

Ifjúsági nagygyűlés Debrecenben a Bartók-teremben

Tegnap, pénteken délután ifjúsági nagygyűlést tartottak a debreceni Bartók-teremben. Ez volt az első alkalom, hogy egy honvédségi alakulat egész személyi állománya Debrecen város ifjúkommunistáival, szovjet komszomolistákkal, az úttörőkkel együtt ünnepelt a nyilvánosság előtt.

Az alkalom valóban ritka. A honvédségi alakulat három esztendőn át folyamatosan, ez évben is kiváló kiképzési és mozgalmi eredményei alapján elnyerte — immár véglegesen — a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának vörös vándorzászlóját.

A zászló végleg az alakulaté. A képen: Molnár György, a KISZ KB titkára és Katona László KISZ-titkár

adással vett részt — mondta a KISZ KB titkára. Elismeréssel szólt a pártbizottság, a parancsnokok, valamennyi ifjúkommunista tevékenységéről. Kérte a katonafiatalokat, eredményesen sajátítsák el a korszerű haditechnikával egvtűjtjaro tudnivalókat, növeljék az egység harc készségét.

Az egység KISZ-bizottsága nevében Katona László vette át a zászlót. Fergeteges taps fogadta, amikor a vörös zászlót meglobogtatta a nagygyűlés részvevői előtt.

A nagygyűlésen szalagot kötött a zászlóra Tóth Imre, a KISZ megyei Bizottságának első titkára, Száldobágyi Zsigmond, a városi KISZ-bizottság titkára, a csapatzászlót adományozó KISZ-bizottság titkára, a KISZ KB vörös selyemszalagját elnyert úttörőcsapatok képviselői. Katona László százados ígéretet tett: úgy dolgoznak, hogy ismét elnyerjék a KISZ KB elismerését. Köszöntötte az egység személyi állományát a nagy kitüntetés alkalmából Kovács Pál vezérőrnagy. Hodosán Imre ezredes köszöntőben azt kívánta, az egység katonái jövőre is nyerjék el a KISZ zászlóját. Gratulált a katonáknak a szovjet alakulat képviselője.

Ezután átadták a KISZ KB ajándékát, egy televíziót és egy fényképezőgépet az egységnek, majd felolvasták a dícsérletekről, jutalmazásokról, előléptetésekről szóló parancsot.

Az ünnepség első része Török Mihály alezredes zárszavával ért véget. A DIVSZ-induló hangjai után szünet következett, majd az Építők Hajdú együttese szórakoztató színvonalas műsorral a kitüntetett egység katonáit.

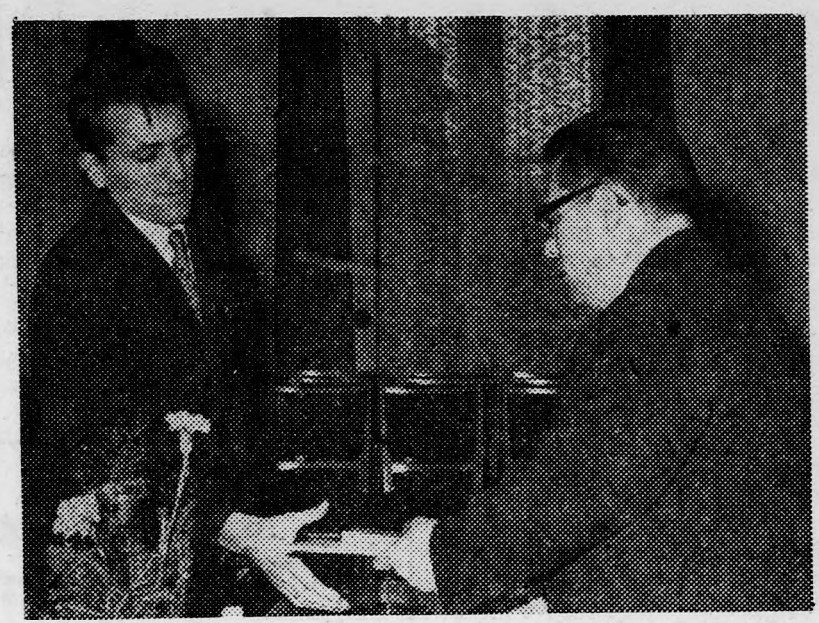
A Bartók-teremben megrendezett nagygyűlés elnökségében foglalt helyet Molnár György, a KISZ Központi Bizottságának titkára, Kovács Pál vezérőrnagy, a Magyar Néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, honvédelmi miniszterhelyettes, Gál István, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára, Tóth Imre, a KISZ megyei Bizottságának első titkára, Molnár Viktor, a Debrecen Városi Pártbizottság titkára Oravecz István ezredes, a magasabb honvédelmi egység képviselője, Bíró Béla, a csapatzászlót adományozó Járműjavító Vállalat igazgatója. Hodosán Imre ezredes és a Varsói Szerződés értelmében ideiglenesen hazánkban tartózkodó egyik szovjet alakulat képviselője.

A Himnusz elhangzása után Török Mihály alezredes tartott megnyitót, majd Molnár György, a KISZ Központi Bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. Köszöntötte az alakulat egész személyi állományát abból az alkalomból, hogy sikeres munkájuk alapján a KISZ egyik legkomolyabb elismerésében részesültek, és immár végérvényesen elnyerték a vándorzászlót. A vándorzászlót azok a KISZ-szervezetek nyerhetik el, amelyek a legeredményesebben végzik a katonafiatalok eszmei-politikai és erkölcsi nevelését, éves munkaprogramjuk alapján helyesen szervezik és eredményesen teljesítik az Ifjú-

Megkezdődtek a november 7-i ünnepségek A vasutasok jutalma 350 ezer forint

Hajdú-Bihar megye üzeneti Tanács vb-elnöke. Megnyitó beszédet Fekete Sándor, Debrecen állomás főnöke tartott, majd Kiss Sándor, az MSZMP megyei végrehajtó bizottságának tagja, a vasúti pártbizottság titkára mondott ünnepi beszédet. Kiss Sándor az évforduló alkalmából méltatta a nagy forradalom jelentőségét. Részletesen szólt a vasutas dolgozók eddig elért eredményeiről. Mint mondta, az igazgatóságban összesen 350 ezer forinttal jutalmazták a szolgálati helyek legjobbjait. Az erkölcsi és az anyagi elismerés arra ösztönzi a csomópont beosztottait, hogy még jobb munkával biztosítsák az őszi-téli csúcsterhelésnek az üzemeltetést, megújítsák a vasúti infrastruktúrát, a vasutasok munkaversenyében az igazgatóság több mint húsz ezer dolgozója szépen vizsgázott. Elismerés illeté-

Pártmunkásokat tüntettek ki

Sikula György átveszi a kitüntetést Karakas Lászlótól

Pénteken délután, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságánál ünnepség keretében kiváló munkát végző párt-

munkások kitüntetését nyújtották át. Az Elnöki Tanács Sikula Györgynek, a megyei pártbizottság titkárnak, Kovács Bélának, a Berettyóújfalu Járási Pártbizottság első titkárnak és Hegedűs Imrénnek, a megyei pártbizottság ipari osztálya helyettes vezetőjének a Munka Erdemrend arany fokozatát, Gázó Sándornak, a Debrecen Városi Pártbizottság osztályvezetőjének és Kocsis Géza tiszecsei tisznyugdíjasnak a Munka Erdemrend ezüst fokozatát, Szolnoki Lászlónak, az egy éves pártiskola tanárnak, Kollár Jánosnak a Polgári Járási Pártbizottság osztályvezetőjének és Nagy Józsefnek, a hosszúpályi Szabad Elet Termelőszövetkezet párttitkárnak a Munka Erdemrend bronz fokozatát adományozta.

A kitüntetések átadását Karakas László, a megyei pártbizottság első titkára nyújtotta át.

Megkezdte tanácskozását a budapesti pártértekezlet

Ma délelőtt az Egyesült Izzó művelődési házában megkezdődött a budapesti megyek, vállalatok, hivatalok és intézmények, valamint a lakó körzeti pártvezetők két napos értekezlete. A tanácskozáson csaknem 4500 pártalapszerve-

zet képviselőjében körülbelül 600 küldött vesz részt. A tanácskozáson részt vett és az elnökségben foglalt helyet Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Gáspár Sándor, Nemes Dezső, Somogyi Miklós, Szirmai István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Németh Károly, a Budapesti Pártbizottság első titkára. A tanácskozást Venézi János, a Budapesti Pártbizottság titkára nyitotta meg, majd Németh Károly, a pártbizottság első titkára szóbeli kiegészítést fűzött a budapesti pártvezetők 1962 óta végzett munkáját összegező írásos jelentéséhez. (MTI)

Koszorúzások az ellenforradalom áldozatainak emlékművénél

A főváros dolgozói az 1956-os ellenforradalom áldozataira emlékezve pénteken megkoszorúzták a mártírok sírjait és emlékműveit. A Kőztársaság téri emlékműnél Budapest ifjúkommunistái sorakoztak fel. Díszőrséggel köszöntötték a forradalmi munkás-paraszti kormány megalakulásának 10. évfordulóját, s lerótták kegyeletüket az ellenforradalom elleni harc mártírjainak emlékére.

A budapesti párttház védelmében elesettek emléktáblájához hosszú sorokban zárandózkodtak el a budapestiek. Koszorút helyeztek el az emléktáblánál Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Németh Károly, a Budapesti Pártbizottság első titkára, Venézi János, Katona Imre és Szépvölgyi Zoltán, a pártbizottság titkárai. A megemlékezés virágai borították el a Kerepesi temető-

ben nyugvó mártírok sírjait is. Koszorút helyeztek el ott Kádár János, az MSZMP KB első titkára, Somogyi Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Németh Károly, a Budapesti Pártbizottság első titkára és Csémi Károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettesével az élen a fegyveres erők magasrangú képviselői.

Megemlékeztek a budapestiek a fegyveres erőknek az ellenforradalommal vívott küzdelemben hősi halált halt tagjairól is. A Kerepesi úti temetőben nyugvó hősi halottak emlékművénél, díszszóval sorakozott fel. A Himnusz hang-

jai után, gyászdallamok kíséretében helyezték el virágaikat az emlékmű talapzatán: a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága nevében Kádár János, az MSZMP KB első titkára és Somogyi Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, a Budapesti Pártbizottság, a Honvédelmi Minisztérium magasrangú képviselői és sokan mások, köztük a munkásság koszorúját Karsai Ferenc országos parancsnokhelyettes és Ruzsbatzki László budapesti parancsnok helyezte el. A koszorúzási ünnepség az Internacionálé hangjaival ért véget. (MTI)

Ünnepre készülni MOSZKVA

Moszkva: Diszbe öltözik a főváros sok épülete a november 7-i ünnepségekre. A történelmi múzeum homlokzatán hatalmas plakát hirdeti: „A párt és a nép egy!”.

(Telefoto — MTI Külföldi Képszolgálat)

SZOVJET-KUBAI MEGBESZÉLÉS

Az SZKP Központi Bizottságában csütörtökön megbeszélést folytattak a szovjet vezetők és a Moszkvában tartózkodó kubai küldöttség tagjai. Leonid Brezsnyev, Alekszej Koszigin és Nyikolaj Podgornij az SZKP és a Kubai Kommunista Párt közötti kapcsolatok fejlesztését, a Szovjetunió és Kuba együttműködésének kérdéseit tárgyalta meg Osvaldo Dorticos elnökkel. Raul Castroval, a fegyveres erők miniszterével és helyettesével Sergio del Valle Jimenez-szel. (TASZSZ)

ÚJ FRANCIA NAGYKÖVET MOSZKVA-BAN

Olivier Wormser, Franciaország új moszkvai nagykövete pénteken átvette megbízólevelét Nyikolaj Podgornijnak a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének. (TASZSZ)

TÜNTETÉS MANILÁBAN

A Fülöp-szigeti országos diákszövetség ötezer tagja tüntetést tartott pénteken a manilai elnöki palota előtt, tiltakozásul a rendőri brutalitás miatt, amellyel a Johnson látogatása alatt lezajlott tüntetéseket szétverték. A diákok közül október 24-én ötöt sebesítettek meg a rendőrök. (AFP)

Lengyel újságírók érkeztek Hajdú-Biharba

Pénteken lengyel újságíró delegáció érkezett egyhetes baráti látogatásra Hajdú-Biharba a Magyar Újságíró Szövetség vendégeként. A küldöttség vezetője Marian Waurzycki, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Lublin-tartományi bizottsága lapjának, a Sztandar Ludu-nak főszerkesztője, tagja Bogumil Mikulski, a lap szerkesztője másodtitkára. A vendégeket Pallás Imre, a Hajdú-Bihari Napló főszerkesztője fogadta.

Csehszlovák szakszervezeti delegáció érkezett Debrecenbe

A Szakszervezetek Országos Tanácsának vendégeként hétfő óta hazánkban tartózkodik a Csehszlovák Szakszervezeti Tanács öttagú delegációja. A vendégek Josef Vitokna és Csehszlovák Szakszervezeti Tanács termelési alosztályvezetőjének vezetésével, pénteken többnapos látogatásra Hajdú-Biharba érkezett.

A küldötteket Debrecenben Bara Árpádné a Szakszervezetek Megyei Tanácsának vezető titkára köszöntötte. A delegáció tagjai péntek délután az Agrártudományi Főiskolára látogattak el, ma szombaton pedig a Hortobágyi Állami Gazdaságot keresték fel.

Jugoszláv jogászdelegáció Debrecenben

A Magyar Jogász Szövetség és a Jugoszláv Jogász Szövetség Föderációja közötti megállapodás eredményeként jugoszláv jogász delegáció érkezett hazánkba, amelynek két tagja november 3-án Debrecenbe látogatott.

A jugoszláv vendégek a Magyar Jogász Szövetség Hajdú-Bihar megyei szervezete által rendezett összejövetelen is részt vettek, ahol „A gazdasági bíróságok hatásköre és működésük elvei Jugoszláviában” címmel dr. Joze Pernus, a ljubljani gazdasági felügyeleti bíróság elnöke tartott előadást. Az összejövetelen mintegy 50 debreceni jogász vett részt, akik számos kérdést tettek fel a jugoszláv gazdasági bíróságok tevékenységével kapcsolatban, amelyekre dr. Joze Pernus és dr. Borkó Stolic, a Jugoszláv Jogász Szövetség főtitkára válaszolt.

Johnson a vietnami agresszió folytatása mellett

Johnson elnök pénteken sajtóértekezletet tartott, s azon válaszolt az újságírók kérdéseire. A közelgő kongresszusi választásokkal és a vietnami helyzettel foglalkozva az elnök kifejezte azt a véleményét, hogy a választásoknak nem lesz különösebb befolyása az Egyesült Államok vietnami politikájára.

Az elnök bejelentette, hogy Westmoreland tábornok, a Vietnamba bevetett amerikai csapatok főparancsnoka további erősítéseket kért, s azokat meg is fogja kapni. A továbbiakban Vietnamba küldendő csapatok létszámáról az elnök részleteket nem közölt.

Johnson ezután leplezetlenül kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem szünteti be Észak-Vietnam bombázását, s megismételte azt a tarthatatlan amerikai érvelést, hogy egy ilyen lépésnek „a másik fél hasonló intézkedése lenne az előfeltétele”. Hozzátette, hogy az Egyesült Államok álláspontja ebben a kérdésben még akkor sem változna, ha a pápa az esetleges karácsonyi fegyverszünet mozzanataként a bombázások leállítását kéri. „Természetesen behatóan tanulmányoznánk a pápa minden javaslatát”, tette hozzá az elnök.

Felvetődött a sajtóértekezleten a Kennedy-gyilkosság ügye. Az utóbbi időben könyvek és cikkek tömege jelent meg, amelyek kétségbevetik a Warren-bizottság jele nének helytállóságát, elsősorban azt, hogy Oswald egyedül követte el a gyilkosságot.

Johnson kijelentette, nem tud semmi olyasmiról, ami alátámasztaná ezt a feltételezést. Arra hivatkozott, hogyha a Warren-bizottság nem adott volna kielégítő választ minden kérdésre, akkor „Robert Kennedy szenátor, a néhai elnök öccse nyilván ragaszkodna a teljes igazság felderítéséhez”.

A lengyel-szovjet barátság

A pénteki lengyel lapok részletesen ismertetik Wladyslaw Gomulkanak a LEMP KB hetedik plenáris ülésén a lengyel párt- és kormányküldöttség szovjetunióbeli látogatásáról szóló beszámolóját.

Gomulka megemlékezett arról a nagy segítségről, amelyet a Szovjetunió az új, 1970-ig szóló megállapodás keretében Lengyelországnak nyújt. A Szovjetunió ideai jóterméséből — mondotta Gomulka — egymillió tonna

gabonát szállít Lengyelországnak. A szovjet nép növekvő árukereslete nagy lehetőséget teremt a lengyel könnyűipari termékek kivitelének fokozásához. A Szovjetunió 1971-1975-ös években 47 millió tonna nyersolajat szállít Lengyelországnak, azaz 21 millióval többet, mint a most folyó öt éves tervben. Lengyelország viszont 50-60 ezer tonnán tartályhajókat gyárt szovjet megrendelésre. (MTI)

Az új választójogi törvénytervezet, a szabálysértési rendelettervezet

Az új egységes választójogi törvény tervezetéről tárgyalt dr. Pongrácz Kálmán elnökletével pénteken a Parlamentben az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága. Dr. Dallos Ferenc, a Minisztertanács Tanácsvezető osztyálynak vezetője terjesztette elő a tervezetet, amelyet a képviselők írásban is megkaptak. Elmondotta, hogy az új egységes választójogi törvény azokra az alapelvekre épül, amelyeket az MSZMP Központi Bizottsága, a kormány és a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa megtárgyalta és elfogadott. Lényege, hogy az országgyűlési választásokat a tanácsokéhoz hasonlóan —

az eddigi megyei lajstrom rendszer helyett egységes választókerületi rendszerben javasolja lebonyolítani.

Ezzel lehetővé teszi, hogy egy-egy választókerületben több képviselőjelöltet is állítsanak, s a közvetlen szavazással hozzájárul ahhoz, hogy az eddiginél is jobban érvényesüljön a választások demokratizmusa, szorosabb kapcsolat alakuljon ki a képviselők és a választók között.

A jelenlegi rendelkezések kimondják ugyan a képviselők visszahívásának lehetőségét, a visszahívásra irányuló eljárás azonban nem rendezték. Az új törvényjavaslat ezt pótolja és

az országgyűlési képviselők visszahívását lényegében a tanácsok visszahívásához hasonlóan szabályozza.

Ezzel egyidejűleg új módon rendezi a megüresedett képviselői, illetve tanácsági helyek betöltését. Erre annál is inkább szükség lesz, mert az egyéni választás bevezetésével nem lesznek pótképviselők, megüresedés esetén tehát új képviselőt kell választani.

Ezután dr. Nezvál Ferenc, igazságügyminiszter arról tájékoztatta a képviselőket, hogy a kormány határozatlan utasította az igazságügyminisztert, hogy gondoskodjék ennek a jogterületnek átfogó rendezéséről is. Az elméleti és gyakorlati szakemberekből álló kodifikációs bizottság 1963 őszén kezdett munkához.

A törvényalkotás feltételezi és szükségessé teszi a minél teljesebb egységesítést.

Ez elvileg nem okoz nehézséget. A különböző jellegű szabálysértések és a jelenlegi felügyeleti bírságolás alá tartozó magatartások között

ugyanis sem súlyban, sem jellegben nincs számottevő különbség. Ezért a felelősségrevonás feltételeire, a kiszabható intézkedésekre vonatkozó általános rendelkezéseket egységesen meg lehet állapítani.

A három esztendő munka eredményeként a szakemberek elkészítették a szabálysértéssel és egyéb bírságolási eljárásokkal foglalkozó új törvénytervezet, illetve kormányrendelet előzetes tervezetét, s

300 paragrafusba tömörítették az eddigi jogszabályok sok ezer cikkelyét. Ezt terjesztették most előzetes megvitatásra az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága elé. A szabálysértések rendezésének tervezete előreláthatólag a jövő év első felében kerül a Minisztertanács elé. (MTI)

Az FKP kész tárgyalni

A Francia Kommunista Párt Politikai Bizottsága nyilatkozatban jelentette be, hogy küldöttsége bármikor kész találkozni a Demokrata Szocialista Baloldali Szövetség küldötteivel. Az FKP Politikai Bizottsága hangsúlyozza, változatlanul érvényesek a francia kommunistáknak azok a javaslatai, amelyek valamennyi baloldali párt közös programjának kidolgozására és közös választási taktikájára meghatározására irányulnak. (MTI)

Kortésút helyett műtét

A Fehér Ház tudósítóiak táborában nagy meglepetéssel vette tudomásul Johnson elnöknek azt a csütörtöki bejelentését, hogy lemondja a választási körútját és műtét céljából kórházba vonul. Hiszen a demokráciák már előre beharangozták, hogy Johnson Bostonban, Chicagóban és számos nyugati államban már péntektől kezdve a szónoki emelvényre lép. Akárcsak az első epehólyag-műtétét, az újabb orvosi beavatkozást is színpadias kiállítások között hozta nyilvánosságra az elnök.

Mint a Renter tudósítója írja, ez a fejlemény újabb reményeket önt a közárságokba, akik a kétes választókerületekben demokrácia jelöltek akarnak kibuktatni. (AP)

Rosszul számítottak

A Pravda pénteki számában Lukovics szemleirő egyebek között a következőket írja: A Kínai Kommunista Párt vezetői eltértek a moszkvai nyilatkozatoktól. A KKP vezetősége arra számított, hogy ezzel a politikával sikerül maga mellé állítani a pártok egy részét. Ezek a számítások azonban nem váltak be. Csak az Albán Munkapártban — egyebek között a mostani kongresszuson — folytatják a KKP vezetőinek tömjenezését.

Magától értetődik, hogy ami most történik Kínában, az csupán a nézeteltéréseket kihasználni igyekvő imperialista körök kezére játszik. A kommunista és munkáspártok többsége nyíltan szót emelt a hasonló akciók ellen. (MTI)

Megérkezett Moszkvába az MSZBT küldöttsége

A moszkvai november 7-i ünnepségekre pénteken délután a szovjet fővárosba érkezett a Magyar-Szovjet Baráti Társaság öttagú küldöttsége. Podhornyik Józsefnek, az MSZMP Központi Bizottsága tagjának, a Nógrádi Széchenyi Tanácsot Trószti igazgatójának vezetésével. (MTI)

Szovjet ionoszféra-kutató laboratórium

Jantar-1 (Jantar = Borostyán) néven a Szovjetunióban 1966 októberében geofizikai rakéta segítségével plazmahajtóműre működő ionoszférakutató automatikus laboratóriumot bocsátottak fel. Az automatikus laboratórium 100-400 kilométer magasságban kering. Felbocsátásának célja: a felső légrétegekben

végrehajtott irányított úrréplés lehetőségeinek tanulmányozása. A Jantar-1-en elhelyezett fedélzeti műszerek és tudományos műszerek működéséről érkezett telemetrius adatok alapján sikerült tanulmányozni a hajtómű viselkedését az ionoszférában. (MTI)

NASUTION:

Sukarnónak nincs hatalma

Az észak-szumatrai Medanban csütörtökön este egy különleges hadbírság halálra ítélte Djalaluddin Jusufot, a betiltott Indonéz Kommunista Párt észak-szumatrai szervezetének titkárát.

Nasution tábornok, a jobboldali vezéralakja beszédet mondott a haditengerészeti akadémián. „Bizonyos csoportok fel akarják oszlatni a kongresszust és a parlamentet, mert az csökkentette Sukarno elnök hatáskörét.”

„A régi rend most ősze akarja szedni magát.” Sukarnót illetően Nasution leszögezte, hogy az ideiglenes népi tanácskozó kongresszus maga elé idézheti és felelősségre vonhatja őt, ha az elnök úgy mond „megsértene a kongresszusi döntéseket”. Sukarnónak nincs hatalma — fűzte hozzá —, s „a forradalom nagy vezetőre” című kizárólag tisztelőbeli. (Reuter)

Védelmi egyezmény az EAK és Szíria között

Pénteken közös védelmi egyezményt írt alá az EAK és Szíria. A közös védelmi szerződés értelmében a felek egymás mellett egymaguk ellen is irányuló agressziókat minősítik a másik felét ért bármilyen fegyveres támadást, s ez esetben a másik fél megsegítése

érdekében megtesznek minden tőlük telhető intézkedést, beleértve a fegyveres erők alkalmazását is. Háború esetén az Egyesült Arab Köztársaság fegyveres erőinek főparancsnoka irányítja az összes hadműveleteket mindkét országban. (MEN)

Árvíz Firenzében

Az Arno folyó pénteken kitért a medréből, s elárasztotta Firenze több kerületét és a történelmi nevezetességű város közelében fekvő településeket.

A második világháború óta legsúlyosabb árvíz következtében megszakadt az áram- és ivóvíz-szolgáltatás. Veszélybe kerültek a Piazza Della Signoria, a Dóm-ter és a Ponte Vecchio felbecsülhetetlen műkinccsei.

A hatóságok riasztották a tűzoltókat és a katonai helyőrséget, a város és környéke fölött ezekben az órákban is heves viharok dühöngenek. A folyó két partján az alacsonyabban fekvő házak földszinti lakásaiból a lakók az emeletekre menekültek. Firenzével megszakadt a vasúti és közúti forgalom. A legújabb jelentések szerint a katasztrófa sújtotta várossal nem sikerült telefon- és távírókapcsolatot létesíteni. (MTI)

JAPÁN ÉS A SZOCIALISTA ORSZÁGOK KERESKEDELME

Japán kereskedelme a szocialista országokkal ez év első kilenc hónapjában 22 százalékkal növekedett. Ez jelentősen több, mint amennyivel ugyanabban az időszakban japán kereskedelme a tőkés országokkal nőtt. (TASZSZ)

Az idő sürget

Az afrikai csúcstalálkozóra érkezett dél-rhodesiai szabadságharcos vezetők véleménye szerint az Afrikai Egységsszervezet előtt álló legfontosabb feladat a felszabadító mozgalmak támogatásának fokozása. A Zimbabwe Afrikai Nemzeti Unió (ZANU) képviselői hangsúlyozzák, hogy mind azok, akik a felszabadító bizottság szerepének csökkentésére törekvésnek, az egységsszervezet létét teszik kockára. Most nem arra van szükség, hogy újabb hangozó döntések születnek, hanem arra, hogy az eddiginél sokkal hatékonyabb segítséget nyújtsanak a rhodesiai és a többi, gyarmati sorban singylődő afrikai népek. Az idő sürget. (MTI)

Az egyenlőség jegyében

Jugoszláviában nyilvánosságra hozták a Jugoszláv Dolgozók Szocialista Szövetsége országos konferenciájának második ülésén hozott határozatokat. A kedden elfogadott határozatok szerint az 1967-ben tartandó parlamenti és községi választásokon a szocialista szövetség olyan személyek megválasztását támogatja, akik „a közvetlen szocialista demokráciáért, az önigazgatásért és a munka szerinti javadalmazásért vívott harcukkal váltak ismertté, akik elszántan küzdenek a bürokrácia minden megnívulására ellen.

A határozatok állást foglalnak amellett, hogy az újonnan megválasztandó képviselői testületek tőkés Jugooszlávia népeinek és nemzetiségeinek teljes egyenlőségét. (MTI)

Mártírjainkra emlékezünk

A szabadság országútját minden történelmi koron át vértanúk áldozata szegélyezte. Fájdalmas sajtja az emberi sorsnak, hogy a béke és a szabadság olyan földből sarjad, amelyet hősök, mártírok, ártaftanul meghalt emberek kihullott vére öntözött.

Amikor 1956 októberének végén és novemberének első napjaiban hazánkban végsőpórt az ellenforradalmi lázadás szennyes vihara, a gyűlölet elszabadult vérebe a magyar nép legjobbjaira támadt. Többszörös bűnözők, züllött alakok, söpredék elemek vettek részt a gyalázatos ember- vadászásban s öldököltek a barikádokon. Nem önmaguk nevében tették, hanem azok bosszúját líhették, akik a nép szabadulást kereső forradalmában alul maradtak, hatalmukat s vagyonukat veszítették.

Durva ütleg, gyilkos go-lyót és akasztófát szántak a véres bosszú és leszámolás szenvedélyében felizzott gyűlölködők azoknak, akik a magyar népet a maguk emberségére eszméltették, jussának birtokába segítették, s egy-istia, értelmes életét folyó küzdelemre vezették. Ezeket, tizezreket szántak erre a sors- ra, hullahegyeken át akarták hatalomra törni. A fegyveres ellenforradalom mártírjainak testén akadt fenn az ütés, amellyel a népre akartak sújtani. A mártírok arca fogta fel az ökölesapást, amelyet a kisajátított gyárosok a munkásságra, a földjüktől megfosztott földesurak a parasztságra, a birtokukból kialakbolított bányabárok a bányász- ságra akartak mérni. A mártírok nyakán feszült meg a hurok, amivel imperialista el- lensegek az egész magyar nép szabadságát akarták megfojtani. A mártírok testéről tépték le a ruhát, s ezzel az egész népet akarták lemeztele- níteni. A mártírok holttestét gyalázták meg, mert az egész népet gyalázatra akarták rántani.

A vértanúk teste földre om- lott a gyilkos erőszak csapá- sai alatt, de estében is föl- fogta a pusztító halált, amire népünk színejavát ítélték. Mártírhálaluk sok ezernyi tár- suk, mi több: mindannyiunk menedéke volt.

Emlékezzünk rájuk: Mező Imrere, Sziklai Sándorra, Asz- lalos Jánosra, Kállai Évára, Kalamár Józsefekre és mind a többiekre. Akár fegyverrel a kézben, szemtől szembe áll- tak az ellenséggel, akár or- gyilkosok áldozataivá lettek, értünk estek el a népi hata- lomért vívott harcban. Meg- haltak, hogy mi békére lel- hessünk és szabadon élhes- sünk.

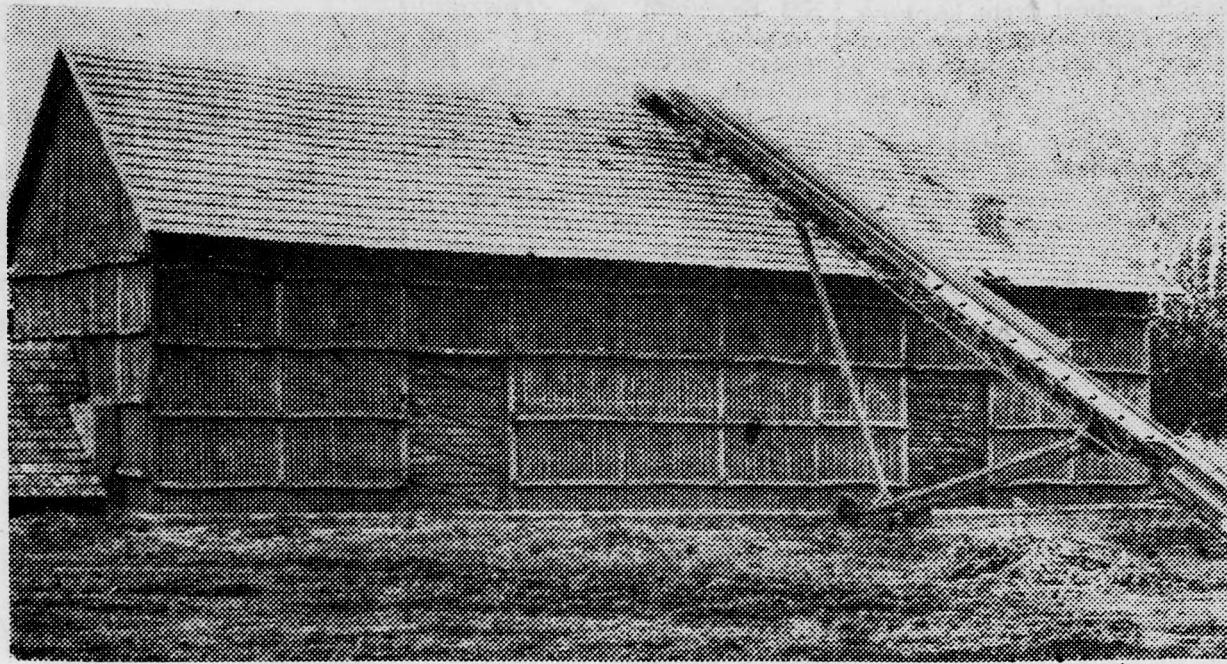
Kik voltak, milyen emberek voltak? A mi embereink vol- tak. A magyar nép hú fia, lá- nyai. Pártmunkások, a dolgozó emberek soraiból kiválasztott közösségi vezetők, karhatalmi tisztek és katonák. Bármely posztra állították őket társaik, szívükkel, értelmükkel, ere- jüikkel a nép ügyét szolgálták és védelmezték. Legtöbben kommunisták voltak. Hivatá- suk volt hát a nép szolgálata, s kötelességük, hogy többet fá- radjanak, mint mások. Munka és küzdés töltötte be hétköz- napjaikat, a közösség öröme ragyogta be ünnepeiket. Másokért éltek, és másokért hal- tak meg.

Emlékezzünk azokra a hő- sökre is, akik velük együtt haltak: a testvéri szovjet nép katonáira. Őnzenlenül siet- tek segítségünkre a bajban; azért szálltak csatába, hogy segítsenek megmenteni a van- dal ellenforradalmároktól mindazt, ami népünknek drá- ga, hogy gyorsabban elmúljon fejük fölül a fehér vesze- delem. Azért estek el, hogy sza- bad hazánk földjén ismét a bé- kes munká szerszámai vegyék át a fegyverek helyét, hogy kihulljon a fegyver a lázadók és megtevezett fiatal áldozat- aik kezéből is.

Tíz év, egy fáradságos, de biztató eredményekben gaz- dag évtized múlt el azóta, hogy mártírjaink friss sírhantjait felmagasodtak a temetőben. Miközben dolgoztunk és küz- döttünk, velünk volt az ellen- forradalom mártírjainak emle- ke, példája, szelleme. Bátor- tótú és erősített bennünket.

Öt évvel ezelőtt kezdték a munkát

Új kerületközpont a hajdúböszörményi Vörös Csillag Tsz-ben

Üzemen a hideglevegős kukoricaszárító üzem, amelyben egyszerre 40 vagon csöves- tengerit tudnak raktározni

Öt esztendővel ezelőtt a be- takarítás után nem szántótrak- torok és vetőgépek jelentek meg a hajdúböszörményi Vö- rös Csillag Termelőszövetke- zetnek a Miskolc felé vezető kövesút melletti tábláján, ha- nem az építőbrigádok látták munkához. Öt esztendővel e- zelőtt kezdtek meg az átszerve- zés után több mint 8000 hold- ra növekedett gazdaság I. szá- mú központjának az építését. Megnövekedett a termelőszö- vetkezet területe, viszont hiá- nyoztak hozzá a korszerű nagyüzemi épületek, felszerel-ések és berendezések. Ennek lett az egyik központja a gaz- daságban a most már valóság- os kis faluvá terebélyesedett kerület. Kövesúton lehet vé- géigmenni a „főutcáján”, beve- zették a villanyt, s az eddig megvalósult beruházás, épít-kezés értéke megközelíti a 15 millió forintot.

A tervszerű gazdálkodás, fejlesztés, a megfelelő alapok, feltételek nélkül lehetetlen. Öt esztendő alatt nagyon sokat pótoltak ebből a Vörös Csillag Termelőszövetkezet tagjai. A sertésfenyészésnek, illetve

hizlalásnak a központjává vá- lik a kerület, s már a jövő perspektíváját is magában foglalja. Hat sertéshizlalda kapott itt helyet, s teljes üze- meléssel akár 3000 sertést is hizlalhatnak benne. Három szarvasmarha-istálló szom- szédóságában most épül az ita- tásos borjúnevelő. A kerület- hez tartozó földek megművelé- séhez helyben vannak a gépek, a szerelő- és javítóműhely, a kombájnszerű; itt dolgoznak a kerékgyártók, a kovácok.

A növénytermesztéssel szolgáló beruházásokat úgy alakították, hogy a leggazdaságosabb le- gyen a termelés, kevesebb le- gyen a szállítási költség. A kövesút egyik oldalán négy teljesen új dohánypajta sora- kozik, vele szemben két hi- deglevegős szárítóval rendel- kező kukoricagoré. Tele van most is, üzemel a szárítóberen- dezés, s a kívánt mértékre csökkentik a termény ned- vességet. Egy-egy szárítóban 40 vagon kukoricát szárítá- nak, illetve tárolnak. Az iker- goré a központ „mellékutcájá- ba” nyúlik, s ebben is 80 va- gon csöves kukoricát tartalé- kolnak a felhasználásig. Öt esztendő szorgalmas mun-

káját, tervszerű gazdálkodását bizonyítja a Vörös Csillag Ter- melőszövetkezet I. számú kerü- letének felépítése. S amit Nagy István, a szövetkezet el- nöke elmondotta, a következő öt esztendőben még inkább nem lehet majd ráismerni a környékre. Az elképzelések szerint még több mint tízmil- lió forint értékű beruházást valósítanak meg; szépítik, csi- nosítják a környéket. A biztos alapokat már le- rakták hozzá...

Szűcs Lajos

Hat belvízkárosult házat építi újjá a tsz-brigád

Az idén téli és tavaszi bel- vízek következtében Berety- tyóújfaluban 46 családi ház ment tönkre, amit le kell bon- títani. A nagyon fontos és sür- gős újjáépítési munkákban részt vállalt a berettyóújfa- lui Dózsa Termelőszövetkezet építőbrigádja is. Hat belvízká- ros családi ház újjáépítésén dolgoznak a közös gazdaságban végzett munkájuk mellett. Je- lenleg is kihasználják a ked- vező időjárást, s az összes munkálatoknak 80 százaléka- nál tartanak. A tervek szerint mind a hat házat még ebben az esztendőben átadják rendel- tetésének, beköltözhetnek új otthonukba a családok.

Hat hajdú-bihari fiatal

megkapta

a KISZ legmagasabb kitüntetését

Tegnap, pénteken délelőtt Debrecenben, az Úttörőházban rövid ünnepséget tartottak. Azoknak a fiataloknak adták át a KISZ Központi Bizottsá- gának, valamint a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnökségének kitüntetését, akik az elmúlt időszakban az ifjúsági mozgalomban kiemel- kedő munkát végeztek. Az ün- nepeségen jelen volt Tóth Imre, a KISZ Központi Bizottságá- nak tagja, a KISZ megyei bizottságának első titkára, dr. Albert Béláné, az Úttörők Szö- vetsege Országos Elnökségének tagja, megyei úttörőtíká- r.

Tóth Imre köszöntötte az egybegyűlteket. A Nagy Októ- beri Szocialista Forradalom évfordulójának méltatása után röviden számot adott a KISZ- fiatalok és úttörők sikeres ak- cióiról, azokról az eredmé- nyekről, amelyekkel megéynt ifjúsága joggal büszkélkedhet. A KISZ megyei első titkára többek között hangsúlyozta, hogy a kiemelkedő tettekben nagy részük van azoknak az ifjúsági vezetőknek, aktivis-

táknak, pedagógusoknak, aki- ket most jó munkájukért ki- tüntetett a KISZ Központi Bi- zottsága.

Ezt követően átadta a KISZ legmagasabb kitüntetését, a KISZ Erdeméretet Moyses Ja- nosnének, a Kossuth Lajos Tudományegyetem marxista tanszéke tanársegédjének, Oláh Tibornak, Debrecen vá- ros úttörőtíkárának, Szobosz- lai Bélának, a Hajdúszobosz- lói Építőipari Ktsz KISZ-tít- kárának, Mihálik Jánosnak, a Debrecen, Városi Tanács Ru- haipari Vállalata technikusá- nak, megyei úttörőtíká- rnak, a hajdúdorogi köz- ségi KISZ-bizottság titkárá- nak.

12 fiatal „Aranykoszorús KISZ-jelvény” kitüntetésben részesült, tízen kapták meg a „Kiváló úttörővezető” jelvényt. Két fiatalat a KISZ KB dicső- rő oklevéllel tüntette ki. Több aktív részvételű tárgy- és pénzjutalomban.

Szoboszlai Bélának, a hajdúszobosz- lói ktsz munkásá- nak Tóth Imre átadja a KISZ Erdeméretet

MINDEN ÉV NOVEMBER 2-ÁN

1958. szeptember 11-én ha- zánkban járt Elizabeta K. Szi- dorova, s felkereste hősi halált halt bátyja. Inokent K. Szi dorov sírját a tisz- zavári temetőben. A Ma- gyar-Szovjet Baráti Társa- ság Hajdú-Bihar megyei elnöksége megígérte akkor a hős szovjet katona hugá- nak, hogy testvére halála- lának évfordulóján, minden év november 2-án megko- szorúzzák sírját. Ezt a foga- dalmat minden esztendőben teljesítették. Az idén novem-

ber 2-án a debreceni 109. számú Iparitanulók-intézet növendékei — akik a hősök temetőjét gondozzák — rőt- ták le kegyeletüket a sírnál, elhelyezve a Magyar-Szov- jet Baráti Társaság koszorú- ját. E koszorú mellé még egy került az idén: a Szi do- rov család Kazahsztánból küldte el koszorúját, amely- nek szalagján a következő felirat olvasható: „Drága Inokentünknek: rövid ideig éltél, de becsületben!”

Kapcsolatunk sokrétű és baráti

A Kossuth Lajos Tuda-ományegyetem KISZ- szervezete több ország ifjú- sági szervezetével áll kapco- slatban, így a Kijevi Sev- csenko Egyetem Komszol- mol szervezetével, a lublini Marie Curie Sklodowska egyetem, a jyvaskylái (Finn- ország) egyetem ifjúsági szervezetével, Bulgáriában Szumen várossal és Komszo- mol-szervezetével építet- tünk ki kapcsolatot. Ez év- ben lépéseket teszünk, hogy jó kapcsolatot teremtsünk a pozsonyi Komensky egye- temmel és a rostocki egye- temmel is.

Külföldi barátaink közt első helyen kell megemlíte- nem a kijevi Sevcsenko Egyetem komszomolistáit. Kapcsolatunkat a Komszol- mol Központi Bizottsága Pavlov elvtárs vezette dele- gációjának magyarországi útja indította el. Ennek eredményeképpen meghí- vást kaptunk — még 1965- ben — a Nagy Októberi Szoc- ialista Forradalom ünne- péseire Kijevbe, melyet az ukrán elvtársak felszaba- dulásunk ünnepén viszo- noztak. Nagyon fontos ne- künk ez a kapcsolat, hiszen az évközi kapcsolattartás (rendszeres tájékoztatás, könyvcseré, újságcsikk) túl, ezen a nyáron 20 hallgatón- doigazott a Sevcsenko egye-

tem krimi táboraiban, 10 hallgatónk pedig nem mesz- sze Kijevtől az egyetem sporttáborában üdült. Hosszú volna leírni, mit tapasztal- tunk, láttunk, tanultunk. Egy hónap alatt nagyon sok barátra tettünk szert, sok emlékekkel tértünk haza, hi- szen nehéz elfelejteni a ked- ves fogadtatást, a Fekete- tenger sós vizét, az egy- szerű szovjet emberek sze- retelét, Jalta, Szimeiz, Alus- ta fenséges vidékét, de ne- héz elfelejteni a kijevi egyetem falait is, melyeket a cél festetett vörösré, hogy így bélyegezzék meg az egye- tem forradalmi hagyomá- nyait.

Ugy hisszük, hasonló él- ményekkel utaztak haza azok a szovjet fiatalok is, akiket mi láttunk vendégül, akik egyetemünk építésénél dolgoztak, hazánkban üdül- tek. Csodálatos volt — és ezt folytatjuk. Kapcsolatain- kat tovább akarjuk bővíteni. A nemrég kialakított kap- csolat az élet minden terü- letére kiterjed. A közelmúl- tban javasolták a szovjet elv- társak, hogy jövőre — a kapcsolatunkat bővítve — 20 fő kölcsönös üdültetését oldjuk meg.

Mi azt tervezzük, hogy a krimi táborozás mellett a szűzföldekre is utazzanak

hallgatónk a szovjet egye- temistákkal együtt.

Még ebben a tanévben a szovjet elvtársak javasla- tára a két egyetem két-két kiváló hallgatót kölcsönö- sen kitüntet. November vé- gén Komszomol-konferen- cia lesz Kijevben. Egyete- münket, KISZ-szervezetün- ket delegáció fogja képví- selni.

A Tudományos Diákkörök Országos Konferenciáját KISZ-szervezetünk rendezi meg tavasszal. Meghívtuk szovjet barátainkat is, hogy előadásokon számol- janak be eredményeikről.

Csak jelezni szeretnénk most azt, hogy jövőre, az ok- tóberi szocialista forrada- lom 50. évfordulója alkalmá- ból impozáns műsort, ter- leszkűrű közös akciót ter- vezünk.

A kijevi Lenin-renddel ki- tüntetett Állami Sevcsen- ko Egyetem és egyetemünk kölcsönös együttműködése szerteágazó, sokrétű. Nagy jelentőségűnek tart- juk ezt a kapcsolatot, és nyugodtan mondhatjuk, hogy szovjet elvtársaink is annak tartják, s e kölcsönös barátságot sok apró és nagy dolog fémleli.

Tóth Pál, a KLTE KISZ-végrehajtó bizottságának tagja

Amíg összeszoknak

Bemutató a Csokonai Színházban

Furesa egy darab!

Fontos figurái mind betegek. Az a kis ittmaradt asszonyka szüzességének betege, gátlásaitól nem tud szabadulni. George, az egy napos férj egy rosszul sikerült nászújszaka keserű emléket hordozza. Ralph pedig egy rosszul sikerült házasságát. Orvosi szempontból mindhárman a szexuálpatológia körébe tartoznak.

Akárcsak Tennessee Williams többi művének hősei. Valamennyi darabjában felfokozott érzékiességgel, a szexualitás betegséggé és extrémizációvá torzul változtatva találkoztunk. Hősei általában lelkiileg beteg emberek, s betegségeik oka első pillanatra a szerelmi élet válsága vagy torzulása. Ez magyarázza, hogy ezekben a darabokban a néző számára kissé szokatlan nyíltsággal beszélnek a legintimebb kérdésekről.

Számunkra fontosabb műveiben, e darabjában is, a másodikik, amelyben hőseinek a társadalomhoz való viszonyát tárja fel, s azt bizonyítja be, hogy figurái betegségének nemcsak szexuális okai vannak, hanem szerelmi konfliktusok is elsősorban társadalmi okokra vezethető vissza. Ralph és George elsősorban az életben nem találják a helyüket, az amerikai társadalomban. Mindketten valami mást, nagyobb, többet akarnak, mint amit csinálnak. A koreai háború, a háborús hőst övező glória, a rosszul sikerült élet kegyetlen terhével, belső és külső reszketéssel élnek a házasságukban is. Egy barlang fölé, amelybe fokozatosan süllyednek bele. Ez a barlang a tehetetlenség, a kitörni nem tudás, a megfeneklés, a megalkuvás barlangja.

Tennessee Williams ezt

a sikot nem zárja le darabjában. A szerelmi kérdések megoldódnak, az ágy melege összesomos mindent. Hogy aztán az összetartozás melege ez, vagy csak megalkuvás a helyzettel, annak felismerése, hogy még ilyen helyzetet elviselni is könnyebb kettesben, ki tudja? Mihez kezdenek figurái, elmennek-e szarvasmarhát tenyésztani, lesz-e erő bennük kitörni a süllyedő, édeskés kispolgáriságból, ki tudja? Döntőn a néző!

De ez a döntés nagyon fontos. Ugyanis ebben rejlik az író mondanója. Darabjában az egyén és egyén, valamint egyén és társadalom közötti kapcsolat értelmét és tartalmát keresi, és éppen azt mondja művével, hogy bizonyos megalkuvásra szükség van a kapcsolatok rendezéséhez. Az összeszokás megalkuvás is, mint Ralph esete bizonyítja. De nem lemondás az emberiségről, az emberi érzésekről és tartalmakról. Kényszerhelyzet, amelyben azonban az ember megtalálhatja saját magát, saját egyéniségét.

Nehezíti a döntést, hogy ez az egyetlen Williams-színű, amely nem dráma. Műfaji megjelölése: komoly komédia. Azt jelenti ez, hogy rendkívül komoly kérdésekről, az emberek összetartozásáról, egyén és társadalom kapcsolatáról komédiába illő szituációkban vitatkoznak a figurák. Komédiába illő helyzeteket követik egymást, de ezekben a helyzetekben csak maga a szituáció komikus, a bennük levő emberi tartalom és társadalmi mondanó fájdalmasan komoly.

Éppen ezért nem lehet eljátszani ezt a darabot szabályos vigjátéklétként. Ha már egyenmű műfajt keresünk, a dráma a megfelelőbb, de végső megoldás csak az lehet, ha a helyzetek időzítésébe tesszük azt az emberi és társadalmi tartalmat, amit a mű hordoz. Ez a két műfaj — komédia és dráma — egyszerre való jelenlétét igényli az előadástól.

Giricz Máttyás, a Csokonai Színház főrendezője ezt

a megoldást választotta. A legdifferenciáltabb, a legnehezebb, de az egyetlen helyes megoldást. S hogy a szándékot maradéktalanul nem sikerült megvalósítani, elsősorban az

zal magyarázható, hogy a saját maga választotta úton nem ment következetesen végig. Annak a groteszk összetettségek, amely a tartalom és szituáció között levő műfaji különbségből adódik, csak hasonló groteszk ötlettel lehetett volna megfelelő keretet adni. Ismétlem: a helyzetek komédiái időzítésébe tenni a súlyos, komoly tartalmi mondanivalót.

Sajnos, ez nem teljesen sikerült. A kettősség megvan az előadásban, az elindulás, a szándék tehát maradéktalanul dicsérendő. De sajátos módon szelektre oszlik az előadás, részekre a felvonásokon belül is. Most benn vannak a szobában, s komédia árad a színpadra. Majd kijönnek a ház elé, s máris más szöveget tapint a néző, a dráma szövegét. És így vált a képlet többször is, legálábbis a két első felvonásán át. Túlásosan mereven szétválasztva. Ráadásul a harmadik felvonásban a szülők jelenlétében a vigjátéki elem a túljátékosba torzul. Dorothy szülei az előadásban nem azt a funkciót hordozzák, amit az író nekik szánt. Nem farkasok, csak tépő rókák. De torzul a tisztia műfaj más irányba is, egy-két esetben, főként a két férfi drámai jellegű páros jeleneteiben a melodráma hamis színei villannak fel. Ez a két árnyalatnyi torzulás teszi a „szeletelés” mellett, hogy a rendező a saját maga által választott differenciált, kettős sítű előadást nem tudja maradéktalanul megvalósítani. Kissé groteszkebb, s kissé intellektuálisabb beállítás talán segíthetett volna.

Hogy a rendezést a fentiek ellenére is igényesnek és egészében véve jóval átlagon felülülnek tartom, annak az alábbi okai vannak: Giricz Máttyás pontosan és egyértelműen tartja fel a darab valamennyi társadalmi szempontból fontos mozzanatát, az egyén sorsa és a társadalom között levő konfliktusokat, bonyolult összefüggéseket, azaz tudatosan hangsúlyozta a mű társadalmi mondóit, úgy azonban, hogy nem engedte el a darabot a túljátékos társadalombírálat irányába. Ennél is fontosabb, alapvető jelentőségű, hogy nem engedett a lehetőségnek: a perverzitás, a közönségesség szakadékszéleire vinni a darabot, hanem valami nyers költészet, az emberség és emberiség kiemelése és hangsúlyozásával végtelenül emberközelivé tette. Másodlagossá váltak a szexuális elemek, elsődlegessé vált az ember.

Dicsérhetjük továbbá a világos szerepértelmezéseket (a szülők kivételével), a drámai erőt sugárzó térkomponálásokat. Dicsérhetjük különösen a harmadik felvonást, amely a szülők jelenetét kivéve úgyszólván tökéletesen komponált. Itt a hiányolt kettősség egyszeri jelenléte is megvan, pontosan kimért helyzetek és emberi összefüggések emelik az igazi színházi élmény magaslatára az egész felvonást.

A színészi játék

ez alkalommal sok problémát vet fel a kritikusan. Vésely Margit és Gerbár Tibor alakítják Dorothy szüleit. Emeltettem már, hogy a beállításból eredően nem azt kapjuk, amire a műben szükség van. Bűrös Gyöngyi debreceni bemutatókója lényegében sikerült, bár karakterétől ez a szerep teljesen idegen. Kis szerepében helyt állt Kóródy Ildikó és Artner Árpád.

Szabó Éva Isabel-alakítása viszont problematikus, s ez az egész előadásra kihat. Szabó Éva nagy belső izzúság, lélekkel teljes, a költői megoldások és részletek iránt különösen érzékeny színésznő. A harmadik felvonás végén például arra a szintre nőtt a bemutatott előadás is, amelyiken egész idő alatt lennie kellene. A természetesség, a kedvesség, az egyszerűség áradt ekkor játékaiból. De egészében véve nem tudta még a teljes figurát adni. Felületetnek s mesterkéltnak tűnt mindvégig, drámai kitörései csak úgy, mint lírai ellágyulásai. S a kü-

lönös az, hogy egy korábbi próba emléket is hordoztam magammal, amikor minden jobban sikerült, teljesebb és igazabb emberi arcot kaptunk, mint a bemutatón. Úgy mondanám: túljátszik, már-már a hamisságig fokozza egy-egy belső érzés külső megjelenítését. És ez bizony megbillenti a darab egyensúlyát, mert rokonszenvünk George felé fordul, természetessége, közvetlensége, nyers bája miatt. S az asszony külsőségnek tűnő rohamai hidegen hagynak. Természetesebbé, egyszerűbbé kell tennie játékát, az egész előadás érdekében.

Fonyó István George-alakítása figurálisan is kitűnő, megjelenésével drámai légkört teremt, s egyszerre fel is billenti az egyensúlyt a maga javára. Atmoszfériája van a színpadon, csak ül hátul a „trónszékben”, és érezük jelenlétét, sőt fontosnak is tartjuk. Különösen a vigjátéki szeletekben tetszett sajátosan fanyar alakítása. Néha azonban kijátszik a szerepből, pulóvert húzogató, kívül marad, és kívülről szemléli saját figuráját is.

Dégi István alakítása volt a leggyengébb és legkövetkeztesebb. Játékában valósult meg legtisztábban az a kettősség, amelyre az egész előadás során szükség lenne. Bölcsesége, groteszk humora, atmoszférateremtő ereje jól érvényesül, a játék valóságos irányítója. A harmadik felvonásban olyan belső emberi harcot játszik el, hogy a néző is bele-döbben. És lám, nála világosan látszik a helyzetek időzítése, minden esetben! Amikor apósával beszél, amikor barátait gyözködi, amikor elfogadja a felesége által felkínált kompromisszumot, komoly komédiát játszik. Szinte hiánytalanul. Csak akkor billen fel egy egészen kicsit, amikor a szigorúbban vett drámai szeleteket játssza. Ilyenkor válik jelenléte még nála is a melodráma. Ez pedig ettől a játéktól teljesen idegen elem.

Csányi Árpád színpadképe érdekes; megérdemelné, hogy legalább a szoba negyedik falá eltakarja a nézők elől a helyfoglalás idején. Greguss Ildikó jelmezeit ezúttal nem tartom elég ötleteseknek, fáradtak, MacGillivuddy-né jelmeze viszont túlásosan harsány. Zakar István maszkjai most is jól szolgálják az előadást.

Egészében véve érdekes és színvalós küzdelem tanúja lehet a néző, aki beül a Csokonai Színház nézőterére. A színház küzd a darabbal, össze-tel műfajával, világszemléletével. S bár a világszemlélet és emberi tartalom kibontása maradéktalanul sikerült, az össze-tel műfaj megvalósítása nem. Ez alkalommal a darab és Tennessee Williams győzött. Bár csak minimális pontkülönbséggel.

Bényei József

SZEGED
NOVEMBER 7-9:

hazai diákszeminárium

A Nemzetközi Diákszövetség fennállásának 20. évfordulója tiszteletére a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Osztálya, a KISZ Csongrád megyei és Szeged Városi Bizottsága a szegedi felsőoktatási intézményekkel együtt hazai diákszemináriumot rendez.

A szeminárium témája a nemzetközi diákmozgalom 20. éve, mai helyzete és feladatai. E témakörön belül előadások hangzanak el a Nemzetközi Diákszövetség egyes tagszervezeteinek munkájáról, feladatairól, helyzetéről. Megvitátják a következő témát: „A felsőoktatási intézmények KISZ-szervezeteinek nemzetközi kapcsolatai 1966-ban és az 1967-es feladatok.”

A Fossuth Lajos Tudományemmel KISZ-szervezete a szemináriumon öt fős küldöttség képviseli. A küldöttség beszámoló az egyetemi KISZ-szervezet múlt tanévi külügyi tevékenységéről, azokról a kapcsolatokról, amelyet a különböző külföldi egyetemek ifjúsági szervezeteivel kialakított. A diákszemináriumok alakítják ki az ország felsőoktatási intézményeinek külügyi tevékenységének tervét.

Megjelenik „A nők enciklopédiája”

A Minerva Könyvkiadó a közeljövőben érdekes kiadvánnyal lepi meg az olvasókat. „A nők enciklopédiája” című kétfüzetes kiadvány a leghivatottabb szakemberek, az egyes részkérdések neves tudósainak tollából ismertetőt ad az élet minden területéről. Az első kötet a női szervezet ismertetésével kezdődik s a szépségápolás, a háztartás, az otthonteremtés, a sport, a háztartási technika, az öltözködés és divat kérdéseivel foglalkozik.

A második kötet a házasság, a család és a nevelés problémáit tárgyalja, és segítséget nyújt pályaválasztási kérdésekben. Jó tanácsokkal szolgál a „Szabad idők” című fejezet, az időbeosztás és a kulturált szórakozási lehetőségeket illetően. A kézimunkázni szeretők nők is megtalálják a feleletet az őket érdeklő kérdésekre. Lexikon-szerű felsorolásban ismerteti a „Nők enciklopédiája” azoknak a nőknek az életrajzi adatait, akik jelentős szerepet játszottak a történelemben, a tudományokban és a művészetekben. Végül néhány fontos és érdekes statisztikai összeállítás ismerteti a nők életére vonatkozó legfontosabb adatokat.

Elmaradt vallomás

(Olasz-francia film)

Lori, a hősnő meghal a filmben. Ha ennél a jelenetnél jelent volna meg a „vége” felírás, azzal az érzéssel jöttünk volna ki a moziból, hogy a Szegény szerelmesek krónikáját láttuk. Sajnálunk volna Brunót, mert elvesztette szerelmét. De a cselekmény folytatódik, és rájövünk, hogy tulajdonképpen nem is egy szerelm történetét akarták nekünk elmesélni, hanem annál többet. Egy olasz ifjú egész élete vonul el előttünk a valóságban és az emlékek felidézésében.

Elveszti szerelmét, de rájön, hogy ezzel még nem vesztett el mindent. Lori csak egy epizód lesz, de egy nagyon fontos, nagyon tanulságos epizód lesz Bruno életében. Döntő epizód, amely ráébredést önmagára, amely visszahívja őt a közösségbe társaihoz, a munkásokhoz és a munkájához. Rájön, hogy nem lehet önző és makacs,

ha be akar illeszkedni a társadalomba, ha be akar jutni a gyárba, rálepi arra a „nagy útra”, ahonnan mindent jobban látni”. És rájön, hogy a harchoz taktika is kell, nemcsak meggyőződés és akarat.

Samy Frey alakítja Brunót, egyben a film legjobb alakítását is nyújtva. A dacos, türelmetlen, magabiztos, lázadó öntudatos, meggondolt férfivá való válásának bemutatása Samy Frey emlékeztet alakítására. Egyike azon ritka eseteknek, amikor ez a nagyon érdekes változást nem egyszerű szerelmi kalandra vulgarizálva hanem „élet-nagyságban”, a szülővel, a barátokkal, a munkával, a világgal és a világnézet kialakulásával összefüggésben látjuk.

Millónak — Bruno barátjának — figuráját Enrico Maria

Néhány gondolat Kapcsa János tárlatáról

A TIT Csokonai Értelmisségi Klubja ismét érdekes kiállítás-sal lepte meg a képzőművészet és elsősorban a debreceni képzőművészet helyzetét iránt érdeklődő közönséget. Október 30-án nyitották meg Kapcsa Jánosnak, a debreceni képzőművészek fiatal generációjához tartozó tagjának első tárlatát.

Kapcsa János álmosdi parasztszülők gyermeke. Debrecenben 1960 óta él. Eredeti foglalkozása kőművessegéd. Debrecenben kapcsolódott be a

hűvösséget, ami a látványnak és a művész énjének elkülönítését bizonyítja. Mindenesetre a tárlatátogató meggyőződhet arról, hogy ez a fiatal művész olyan utat választott, amit egyedül kell végigjárnia, s hogy mennyire járható ez az út, arra neki kell választ adni. Es Kapcsa János a tárlat alapján már látszik annyira egyéniségnek, hogy bármikor képes a tanulságok levonására.

A felfokozott formateremtéssel együttjáró felfokozott színvilág teremtése, még ha ez

Kapcsa János: Dolgozó paraszt

képzőművészeti köri mozgalomba, melynek keretében igyekezett megtanulni mindent, ami szakmai eszköz az önkifejezéshez. Néhány alkotásával szerepelt már tavaly debreceni tárlatokon és az idei szegedi nyári tárlaton is.

A Csokonai Értelmisségi Klubban kiállított képanyagra elsősorban jellemző az oknómia, az egység, módszerben és teljesítményben egyaránt. A látogató egyfajta expresszionizmussal találja magát szemben, ami természetelvésséget, azonosíthatóságot tütelek fel, bár az említett azonosíthatóság nem látvány, hanem modell-szerű. A képi hangulat sajátos megteremtése érdekében karikíroz, amit a formák torzításával ér el, de ugyanez az eszköz a képi egység megteremtését is szolgálja. Mindez fanyarságot, talán szkepticizmust, meditatív hangulatot kölcsönöz a képeknek, és valami olyan jellegű

színredukciót jelent is. Kapcsa János ezt következetesen vállalja. Képei egy-egy színnyalataira épülnek. Ez okozza egy bizonyos grafikai mentalitás érvényesülését különösen a fekete, fehér technikával készült alkotásokon. A színben való leegyszerűsítés pedig a formában és térben való leegyszerűsítést is maga után vonja, figuráit ezért egymásmellettekben ábrázolja. Leginkább megfigyelhető ez a „Dolgozó paraszt” című alkotáson, az épületkompozíciókon és a csendéleteken. Mindez az ököri igények újra felfedezését juttatja a néző eszébe. Kompozíciói ezért elbeszélő jellegűek.

Nagyon jellemző a kiállított képanyagra egy bizonyos jó értelemben vett művesség, ami a fiatal festők klasszikus hagyományaihoz kapcsolja, bár meg kell jegyezni, hogy ez a hajlam néha negatívumokban is jelentkezhet, mint ahogy néhány évvel ezelőtt sejtetni engedte magát ez a veszély Kapcsa János munkáiban.

Szokatlan technikával készült a kiállított művek nagy része. Tulajdonképpen negatív eljárás az, amit Kapcsa alkalmaz, és bármennyire magában rejti is a modorosság veszélyét, jelen esetben nem vált öncélúvá, mindig a képi egység megteremtését szolgálja, és igen artisztikus szép felület megteremtését eredményezi. Meggyőzőbb talán akkor lenne, ha festékfelhordásával érné el ezt a hatást. Egy azonban bizonyos: ritkán lehet első tárlatos festők között olyan jó izlésű művészt találni, mint ezt az egykori kőművessegédet.

Mindent egybevetve téma-gazdag és művésziglet igen egy-szerűs benyomást keltő kiállítást láthat, aki megnézi Kapcsa János tárlatát.

M. V.

NAPLÓ

4. oldal — 1966. november 5.

JOGI TANÁCSOK

Földjádék iránti igény

K. D. olvasónk írja: A termelőszövetkezet közös használatába adta földjét, de földjádékot nem kap. Az a kérdés, hogy a bíróság előtt érvényesíthető-e ezen lejárt földjádék iránti igényét.

A vonatkozó törvényi rendelkezés szerint földjádék csak a termelőszövetkezeti tag részére jár, a termelőszövetkezet közös használatába adott saját földje után. Más személy a termelőszövetkezeti használatban levő földje után csak haszonbért követelhet.

A földjádék iránti igény érvényesítése szempontjából alapvető jelentőségű tehát annak a kérdésnek a tisztázása, hogy az igénylő tagja-e a termelőszövetkezetnek vagy sem.

Ha ugyanis sem most nem tagja, sem korábban nem volt tagja a termelőszövetkezetnek, akkor az ilyen személyt a tsz használatában álló földek után földjádék nem illet meg ugyan, de haszonbért követelhet. Igényének érvényesítése a bíróság hatáskörébe tartozik.

Ha az igénylő tagja a termelőszövetkezetnek, akkor földjádékra jogosult. Ennek elbírálása azonban kizárólag a termelőszövetkezet közgyűlésének hatáskörébe tartozik, és egyáltalán nem vihető az bírósági útra.

Ha végül ma ugyan már nem tagja, de korábban tagja volt a termelőszövetkezetnek az igénylő, és tagsági viszonya kilépéssel, átlépéssel, szünetteléssel vagy kizárással szűnt meg, a termelőszövetkezet használatában maradt ingatlanokkal kapcsolatban keletkezett vagyonjogi igénye felől — így az esetleges földjádékigénye felől is — a közgyűlés jogosult határozni. A sérelmes közgyűlési határozat ellen a bíróság előtt keresetet lehet indítani.

Megvonható-e a táppénz, ha a beteg dolgozik?

V. Gy. tépei olvasónk írja: Táppénzes állományban volt, és ezen idő alatt az ellenőr háztáji munkában talált. Ennek következményeként a táppénz folyósítását megvonták tőle. Az a kérdés, hogy jogos-e ez az intézkedés, mivel a kérdéses munka nem befolyásolta gyógyulását. További kérdése az, hogy lehet-e az ilyen intézkedés ellen panasszal élni.

A jogszabályi rendelkezések lehetővé teszik annak arra, hogy a dolgozó a táppénzt megvonják, ha a betegséget maga okozta, vagy a gyógyulását késleltette.

A betegállomány ideje alatt végzett munka a gyógyulást feltétlenül hátráltatja. A táppénzt tehát jogosan vonták el, és jogosan tekinthető ezen idő, amit a táppénzes állapotban munkában töltött és munkahelyére nem ment be, jogosultnak mulasztásnak is. Ha ugyanis is a körülmények vizsgálata során kiderült, hogy a dolgozó a betegséget azért okozta, illetve a gyógyulást azért késleltette, hogy munka nélkül jobboldalhoz jusson, miközben saját dolgait végzi, akkor azon időszakot, amelyre a táppénz fizetését megvonták, igazolatlan mulasztásnak lehet tekinteni.

Ilyenkor a dolgozó magatartását úgy kell elbírálni, hogy a munkából való elmaradása

önkényes. Az igazolatlan mulasztás hátráltatja a termelést — ezért az ilyen dolgozót felelősségre kell vonni.

Egyébként az ilyen intézkedések ellen a dolgozó a munkaügyi döntőbizottsághoz feltehető.

Az üzérkedésről

Több olvasónk érdeklődik az üzérkedésről, hogy mit nevez a törvény üzérkedésnek és hogyan bünteti.

A Büntető Törvénykönyv vonatkozó rendelkezése szerint az üzérkedés büntetést von maga után az üzérkedés jogszabályi rendelkezés elleni tevékenységet folytat, vagy ipari vállalkozást tart fenn, vagy pedig áruval gazdasági indoklatlanul közben kereskedést üz, árdíjazásra alkalmatlan módon üzérkedik vele. Az ilyen cselekmények a Büntető Törvénykönyv szerint szabadságvesztéssel büntetendők.

Az üzérkedést általában a kapitalista államok is büntetik. Kétségtelen azonban, hogy a cselekmény jelentősége és megítélése a szocialista társadalomban egészen más, mint a kapitalizmusban. A szocializmus viszonyai között az üzérkedés a gazdasági bűncselekmények közt egyike a legveszélyesebbeknek, mert rejtett forrása az idegen munka magánjellegű kisajátításának, megbontja a munka szerinti elosztás elvét, veszélyezteti a szocialista kereskedelem feladatainak megvalósítását.

Az üzérkedő nem saját munkájának eredményét realizálja, nem az általa előállított javakból, az általa személynél nyújtott szolgáltatásból kíván keresetet szerezni, ezért a cselekményt nagyfokú társadalomveszélyesnek minősít, és az elkövetőt szigorú büntetéssel rendeli büntetni.

Szülői munkaközösségi elnökök továbbképzése Debrecenben

A hét két napján tartották meg Debrecenben a város általános iskoláiban és óvodáiban működő szülői munkaközösségek elnökeinek továbbképzését. A városi nőtanács képviselőjében mindkét alkalommal dr. Juhász Géza nyitotta meg a tanácskozást, továbbképzést. Hétfőn az általános iskolai szülői munkaközösségek elnökeinek összejövetelén Csongvai József vezető igazgató ismertette a tanév legfontosabb feladatait s azt, hogy ezek végrehajtásában hogyan működhet közre leg-eredményesebben a szülők közössége. Az előadás nyomán kibontakozó vitában felszólalt Koroknai Berta, a városi tanács v. b. művelődésügyi osztályának vezetője is.

Kedden az óvodai szem-elnökök továbbképzésén dr. Kellermann Mártonné városi vezető óvodónő tartott előadást a legkisebbségek nevelésének kérdéseiről.

Termelőszövetkezeti tagok családi pótléka

Sok olvasónk érdeklődik az iránt, hogy az új rendelkezések szerint a termelőszövetkezeti tagok mikor jogosultak családi pótléka és milyen szabályokat kell alkalmazni azokra, akik most lépnek be a termelőszövetkezetbe?

Az 1966. július 1. napján életbe lépett új rendelkezések szerint családi pótlékra az a termelőszövetkezeti tag jogosult, aki az előző naptári évben férfi esetében 120, nő esetében pedig legalább 80 munkaegységet teljesített, és két 14 éven aluli gyermeket tart el.

Számításba vehető családi pótlék szempontjából a termelőszövetkezeti tag vészerint gyermekén kívül a mostoha gyermek — az örökbe fogadott gyermek, a nevelt gyermek — és az unoka is.

Családi pótlék összege két gyermek után havonként 140 Ft, minden további gyermek után pedig gyermekenként 70 Ft.

Az egyedülálló nő termelőszövetkezeti tag, ha egy 14 éven aluli gyermeke van — akkor is jogosult családi pótlékra, ha az előző naptári évben legalább 80 munkaegységet szerzett. Ez esetben egy gyermek után a családi pótlék összege 70 Ft.

Az újonnan belépő termelőszövetkezeti tag azt a hónapot követő első naptári napjól jogosult családi pótlékra, amelyben az előírt munkaegységet (a fentiekhez képest férfiaknál 120, nőknél 80) teljesítette.

Aki a termelőszövetkezetbe történt belépése napján közvetlenül megelőző hat hónapban családi pótlékra igényt adó munkaviszonyban állt, családi pótlékra a termelőszövetkezetbe történt belépésétől a naptári év végéig — ha az egyéb feltételek fennfennfognak — az előírt munkaegységet igazolása nélkül is jogosult.

Mindkét napon sok hasznos javaslat hangzott el, amelyek megvalósítása mind az általános iskolai, mind az óvodai munkát eredményesen segítheti. S az előadók, a vitában részt vevő pedagógusok egyúttal maguknak a szülőknek is tanácsokat adtak a gyermekneveléshez.

Elítélték a hosszúpályi verekedőket

A Napló 1966. március 20-i számában „A következményeket viselni kell” címmel megjelent cikk foglalkozott a Hosszúpályiban megtörtént sajnálatos eseménnyel: négy fiatal ember ittasan botrányt okozott a helyi Szabad Élet Termelőszövetkezet KISZ-rendezvényén. A garázda, részeg fiatalok egész napos ivás és délutáni kocsmai verekedés után a klubesten nyitott bicikával rontottak a táncolók közé, s számos embert megsebesítettek. Megfékezni nem akadt, mindenki rémülten menekült a teremből, de sokan nem úszták meg egy-egy kézzel nélkül. Később az utcán megtámadták Takács Imrét és Józsefet, akik vasvillával akarták megállítani a bicikális fiatalemberket, ami természetesen csak további botrányos verekedésre adott alkalmat. A két falufelölös rendőr tudott csak véget vetni a kedves szórakozásnak, táncmulatságnak induló de botrányba, garázdaságba fulladt, rossz emléket hagyó estének, amelynek sebestüljeivel kétszer fordult a mentőautó.

A bírósági tárgyalásra október 31-én hétfőn került sor. A Derecskei Járásbíróság nyilvánosan tárgyalta a garázda fiatalok bűnügyét.

A járásbíróság Buzgó János Hosszúpályi, Halom utca 54. szám, Bordás László

„Megtisztelő feladat a politikai irodalom ifjú terjesztőjének lenni”

FIATAL TERJESZTŐK TANÁCSKOZÁSA

A hét elején Debrecenben másodszerültek össze az iskolai KISZ-szervezetek politikai irodalom terjesztési felelősei, hogy megvitassák az elmúlt tanév terjesztési tapasztalatait, megbeszéljék az elkövetkező időszak feladatait.

A jelenlévő állami és tömegszervezeti képviselők, fiatal terjesztők előtt Enyedi Lajos, a Kossuth Könyvkiadó megyei kirendeltségének vezetője ismertette az 1965/66-os tanévben elért eredményeket, amelyet vita követett. A vitában felszólalt Méth Sándor, a Kossuth Könyvkiadó igazgatóhelyettese is. Elismerését fejezte ki a megyei fiataljainak nemes kezdeményezéséért és az elért eredményekért. Bejelentette, hogy az új iskolai tanévben a legjobb terjesztési eredményt elérő fiatal a kiadó kétéheset ingyenes balatonai jutalomútléttal részesíti.

Az értekezlet befejezése után a fiatalok üzemlátogatáson vettek részt.

A TÉLI POLITIKAI KÖNYVHETEK HIREI

A Kossuth Könyvkiadó és a pártbizottságok emlékjelenyvel tüntetik ki november folyamán azokat a terjesztőket, akik öt illetve tíz éve végzik ez irányú pártmunkájukat. Az első emlékjelenyeket a Magyar Görögülösök Műveiben, a november 7-i ünnepségen adják át.

A Debreceni Gázműben igen

Megjutalmazták a tisztasági mozgalom legjobbait

A Debreceni I. kerületi Tanács Végrehajtó Bizottsága, a Vöröskereszt Debrecen városi szervezete és a Köztisztasági Tanács értékelte a tisztasági mozgalom eredményeit. A mozgalomban legjobb eredményt elért üzemeket, intézményeket, kisipari termelőszövetkezeteket, tegnap, november 4-én délelőtt az I. kerületi Tanács klubtermében megjutalmazták. Tizennégyen részesültek jutalomban, amelyeket az oklevelekkel együtt Hüse Péter, az I. kerületi Tanács vb-elnöke adott át. A tisztasági mozgalomban, amelynek értékelésénél az üzemek, intézmények területeinek tisztaságát, a parkosítást, a fásítást, az itt végzett társadalmi munkákat is figyelembe vették, első helyezést ért el a Köztisztasági Hivatal, a Süketnéma Intézet, a Tanítóképző Intézet, a KISZOV és a Podráz Ktsz. Az I. kerületi Tanácson kívül a Vöröskereszt városi szervezete a tisztasági mozgalomban kimagasló eredményt elért, társadalmi munkájuk elismeréseképpen szintén megjutalmazta. Az I. kerület három lakójának, Gönöcz Lajosnak, Balogh Istvánnak és Óvári Lászlónak Pogány Róbertné, a Vöröskereszt Debrecen városi titkára adta át a jutalmakat és az okleveleket.

sok politikai könyv és kiadvány talált már gazdára. A könyvhetek eddigi eredményeiben nagy szerepe van Temesvári Istvánnak.

A Kossuth Könyvkiadó a felszabadulás utáni időszakban megjelentetett művekből a megye számos városában és községében politikai könyvkiállítást rendez. A kiállítások közül kiemelkedőnek ígérkezik a november második felében Hajdúböszörményben és november végén a debreceni Déri Múzeumban megrendendő reprezentatív kiállítás.

Atalakítják a taxi-órákat

A debreceni 6. sz. Autóközlekedési Vállalat személyforgalmi főnökségének vezetője közölte a Napló szerkesztőségével, hogy az AKÖV hozzákezdett a taxi-órák átalakításához. Az 1966. július 1-én életbe lépett viteldíjrendezés után eddig az óra által ténylegesen mutatott viteldíjon felül 3 forint különdíjat számoltak fel.

Mától, november 5-től 11 darab taxiban már a tényleges viteldíjat mutatja a készülék. Az ilyen kocsikban megfelelő tájékoztató táblát helyeztek el. Az átalakítások befejezéséről az AKÖV értesíti az utazóközönséget.

Súlyos villamos-szerencsétlenség a fővárosban

Súlyos villamos-szerencsétlenség történt pénteken a déli órákban a fővárosban, a Bajcsy-Zsilinszky úton. Az Arany János utca sarkán a kijelölt gyalogátkelőhelyen, a játszótér irányába szabályosan áthaladó 123 óvodásgyerekből álló csoportba behajtott a Deák tér felől jövő 49-es jelzésű villamos. Sárközi Anikó 5 éves kislány a helyszínen meghalt, Fodor Dávid 5 éves kislány életveszélyes, Mitropulosz Zoltán 5 éves kislány könnyű sérülést szenvedett.

Hatvan utca 28. sz.

Megjelent a Nemzetközi Szemle novemberi száma

Ez a közkezdelt havi folyóirat ismét a legfontosabb külpolitikai kérdésekről ad elemzést, tájékoztató, színvonalas tanulmányokat, cikkeket és tudósításokat. Kiemelkedik a gazdag tartalomról J. Francev „Forradalom és kultúra”, Hans-Georg Haupt „A Német Demokratikus Köztársaság a világ egyik vezető ipari állama”, V. Nazarevskij „Nyugtalanlás az amerikai agresszorok háterszínén”, Várkonyi Tibor „De Gaulle a harmadik világban”, Giuliano Pajetta „Az indonéz tragédia” című munkája. Figyelmre érdemes közlemények még: „Amerikai katonák a vietnami szennyes háború”, „Az olasz szocialista ideológiai chartája”, „Az olaszországi helyzet elmentmondásai”. Teljessé teszi a Nemzetközi Szemle változatos anyagát az eseménynaptár, a könyvszemle és a külföldi folyóiratok tartalomjegyzéke.

HORTI JÓZSEF:

FÉLELMETES ROVAROK

Az élővilágnak nem éppen a legrokonszenvesebb nagy csoportja a rovarok világa. Találkozunk velük a legelgyalogtató őserdőben éppúgy, mint a forgalmas világörökben, sőt otthonunk legjobban óvott szögletében, vagy a csodálatos műemlékek, műtárgyak szomszédságában.

A rovar könnyed és lebilincselő stílusban tárja elénk a csodálatos anatómiáját, szervezeteit, leírását. Elvonulnak előttünk a hasznos és kártevő rovarok egyaránt, melyeknél talán nem is helyes ez a merev elhatárolás, hiszen mindegyiknek van egy szerepe a természetben. A 2000–25000 hazai rovarfaj közül mindössze 200–300 a kimondottan káros, súlyosabb „bűnökkel” pedig csak 20–30 faj vált igazán elfennéssé. Sok ezer a kifejezetten hasznos és több mint 10000 a közömbösök száma. Lehet, hogy ezek hasznosága is kiderül egyszer.

Más tekintetben is bebizonyosodott már, hogy mennyire fontos a természet egyensúlyának fenntartása. Vonatkozik ez a rovarok világra is. Aliflúsnak természetesen nem teszi kétségessé a rovarok — elsősorban a mindent elpusztító termeszek csodálatos szervezetségű rabló „társadalmát” — veszélyességét. A félelmetes rovarok óriási károkat okoznak a könyvtárakban, veszélyeztetik nem egy műemlék-jellegű város biztonságát.

A szerző érdeme, hogy olyan könyvet adott az olvasó kezébe, amely stílusával, tudományos szavahihetőségével, jól sikerült képeivel és ábráival igen alkalmas arra, hogy bevezesse a gyermekeket a természetudományok egy ágába. Ugyanakkor azonban hasznosnak foghatjuk az érdeklődő felnőttek is, akiknek egyáltalán nem lehet az az észzésük, hogy csak az ifjúságnak frött munkát vettek kezükbe.

(Búvár Könyvek 61. — Móra Könyvkiadó, 1966.)

Értesítjük megrendelőinket és a környék lakosságát, hogy új

női szabó méretes részleget nyitottunk

Vállalunk saját és hozott anyagból legújabb divatú fazonokban mérsékelt áron.

MINŐSÉGI SZABÓ KTSZ

Fagybiztosítás

a termelőszövetkezetek NOVEMBER 15-IG kedvezőbb feltételekkel köthetnek, mint a múlt esztendőben. Fagybiztosítással biztonságosabb a termelés!

NAPLO 5. oldal — 1966. november 5.

Intézet — rács mögött

Ahol az állatbetegségek ellen küzdenek

A kész vakcinák adagolása

A kormány és a Szakszervezetek Országos Tanácsa az Állami Vakcinatermelő Intézet dolgozóinak a száj- és körömfájás járvány leküzdése terén az 1965. évben elért eredményeikért a Vörös Vándorzsírt adományozta. Ennek a — ráccsal elzárt — intézetnek a munkáját pillantunk be dr. Szent-Iványi Miklós igazgató állatorvos vezetésével.

— Az intézet 1950-ben létesült, Budapestre telepítésének oka az, hogy a hazai és külföldi szakemberek véleménye szerint a nagyon ragályos száj- és körömfájás vírusával foglalkozni csak olyan helyen szabad, ahol a dolgozók egytől-egyig városban lakó, fogékony állatokkal nem érintkező emberek. Hazánkban ilyen feltételek csak Budapestten teljesíthetők.

— A betegség természete miatt hármas feladatot kell megoldanunk: a védőanyag (vakcina) előállítását, az egész ország területén diagnosztikai feladatokat (milyen vírus törzs okozza a betegséget) és a száj- és körömfájás vírusával kapcsolatos kutatómunkát.

— Evente a járványhelyzettől függően termeli az intézet a vakcinát. Járványos időszakban évi 12 000 vágómarhát fertőzünk meg vírussal, majd 24 óra múlva — levágván az állatokat — a nyelvről „leartjuk” az elszaporodott vírustörzset.

— Elképzelhető, hogy ennyi fertőzött állat feldolgozása mellett milyen éber figyelmet kell szentelnünk a járványkihurcolás megakadályozására. Olyan műszaki berendezésekkel van felszerelve az intézet, mellyel — a szabályok betartása esetén — nem lehet vírust kihurcolni, tehát szinte „rács

mögött” dolgozunk. Nyitható ablak nincs, a légszűrő légkondicionáló berendezés biztosítja. A dolgozók a munkahelyre csak teljesen levetkőzve mehetnek be, még szemüveget, órát, gyűrűt sem vihetnek magukkal. A munka befejeztével zuhanyzólippen keresztül, fertőtlenítő fürdés után lehet a munkahelyet elhagyni. Bármiféle anyag a zárt részről csak megfelelő fizikai vagy kémiai fertőtlenítés után kerülheti ki. A szennyvíz, pl. automatikus felhevítés után folyik a városi csatornahálózatba, a trágya és egyéb hulladék a fertőzött és tisztított között épített kettes ajtajú autoklávokban (nagy nyomásos hevítő készülék) mentesül a vírustól.

— Jogos a kérdés, hogy járványmentes időszakban mivel foglalkozik az intézet. Ilyenkor is felmerülhet a betegség behurcolásának a gyanúja, és

akkor a betegséget gyorsan és pontosan fel kell ismerni. Ez végső, laboratóriumi fokozat az intézet feladata, úgyszintén a száj- és körömfájással kapcsolatos kutatómunka is. Mivel azonban az intézet vállalati funkcióban működik, a gazdaságosság érdekében kiegészítő profilokat is vállaltunk: az intézet gyártja a takarmánykiegészítőként felhasználható antibiotikumot és az úgynevezett preventív tápok baromfiak, sertések, tenyésztett pontyok, sőt méhek részére is.

— Az antibiotikumokat egyre több területen használják fel az ember- és állatgyógyászatban. Alig 15 esztendeje ismerték fel, hogy a rendszeresen adagolt antibiotikummal fokozni lehet a háziállatok súlygyarapodását, növelhetjük a tojótyúkok tojáshozamát stb. Gyártmányaink közül legismertebb az Erra néven forgalomba hozott terramycin tartalmú termék. A sertésenyésztésben a súlygyarapításon kívül csökkenti a malacelhullások számát. A borjúnevelésben borjanként 150—200 liter teljestej takarítható meg az Errával. Hizomarhákknál, pecsenyebárányoknál is fokozza a takarmány-hasznosulást. Legnagyobb jelentőségű azonban a baromfitartásnál, mert a tojáshozam növelésén kívül fokozza a tojóak biológiai értékét és a keltehetőséget.

— Érdekes, új gyártmányok az ún. preventív tápok. Ez új fogalom, már nem csak tápszerez, de még nem gyógyszer. A nagyüzemben tömegesen együtt tartott állatok gyakran érhetik „stresszhatásokat”, amelyek nagyarányú betegségeket, sőt elhullásokat okozhatnak. E káros következmények „kivédésére” alkalmasak a preventív tápok, vagy ahogy újabb nevezik: „stressz-takarmányok”.

— Intézetünk további terve, fejlődésének perspektívája, hogy a száj- és körömfájás vírusának jelenlegi költséges és több nehézséggel járó eljárása helyett új módszert dolgozzunk ki. Tervünk az, hogy az állatlenyésztés minden ágát, de különösen az állategészségügyet minél hatékonyabban segítsük munkánkkal — fejezte be nyilatkozatát dr. Szent-Iványi Miklós igazgató.

H. J.

Új képzőművészeti alkotás az agrárfőiskolának

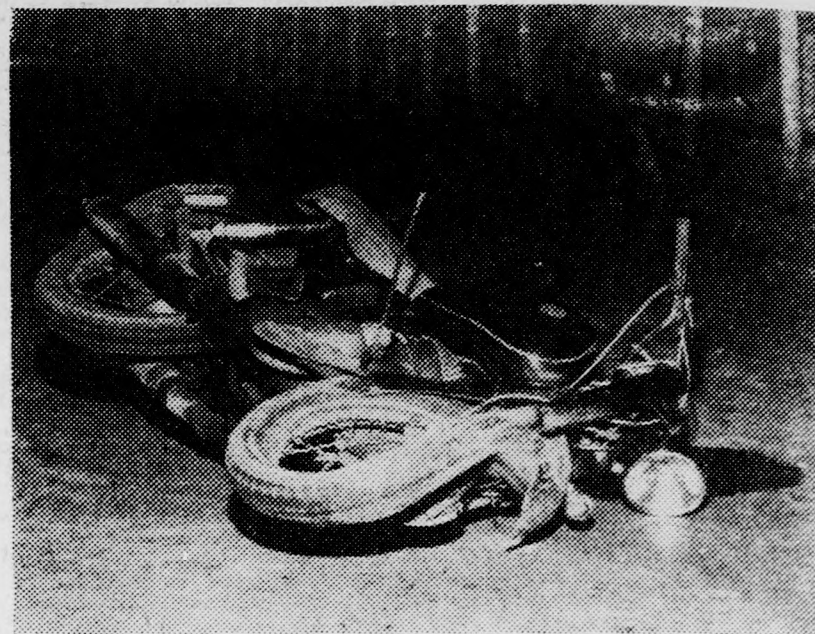
Kiss István szobrászművész a Debreceni Agrártudományi Főiskola részére ötalakos kompozíciót készített. A lovak című kompozíció feszített vörös réz-lemezből, hegesztett eljárással készült.

(MTI Foto — Petrovics László felv.)

Baleseti jegyzőkönyv

Nem volt súlyos közlekedési baleset a héten

Az elmúlt hét során az előző hetek súlyos baleseteivel szemben mindössze néhány könnyebb sérüléssel járó közlekedési baleset történt. E körülmények is igazolják, hogy a közlekedésben résztvevők felelőssége és kulturált közlekedése valóban fontos tényezője a balesetmentes közlekedésnek. Az e heti baleseteknél nem is tapasztalhattunk olyan kirívó, fő baleseti veszélyt magában rejtő szabályszegést, mint például a gyorshajtsást.

Beszámoltunk róla, hogy november 3-án a délutáni órákban Debrecenben a Kossuth utcán baleset történt. Szakál Mihály Kismarja, Bocskai utca 3. szám alatti lakos a Sas utca kereszteződésébe érve, úgy kezdte meg személygépkocsijával a balra kanyarodást, hogy nem biztosította az elhaladást a motorkerékpárral haladó Agárdi László Debrecen, Margit utca 25. szám alatti lakosnak. A baleset következtében több ezer forintos anyagi kár keletkezett.

baleset ügyében a vizsgálatot megindította.

NEM ADTA MEG AZ ELSŐBSÉGET

November 1-én a koradél-
lést szenvedett. A rendőrség a utáni órákban Tomori Szi-

lárd a 6-os AKÖV gépkocsiját vezetője Debrecenben a Nagyerdői körúton úgy hajtott be a Pallagi út kereszteződésébe, hogy nem biztosította az áthaladást elsőbbséget a Pallagi irányából közeledő, Nagy Ferenc által vezetett AB 79—15 forgalmi rendszámú, a Viz- és Csatornaművek tulajdonában lévő személygépkocsinak. Az összeütközés pillanatában érkezett a klinikák felől a kereszteződésbe a JA 36—11 forgalmi rendszámú taxi. Az áthaladási elsőbbséget nem biztosító tehergépkocsi a Nagy Ferenc által vezetett személygépkocsinak ütközve, a kereszteződésbe érkező taxinak is nekiütközött. A három járműben több ezer forint kár keletkezett. A baleset alkalmával a Nagy Ferenc utasai közül Tóth Mihály Debrecen, Ótalmos utca 1. szám alatti lakos könnyebb sérüléseket szenvedett. Az ügyben a rendőrségi vizsgálat megindult.

SZABÁLYTALAN KANYARODÁS ÉS ELŐZÉS

November 2-án a délelőtti órákban Debrecenben a Dózsa György utca 6. számú ház előtt a Kar utca irányába haladó lovaskocsit előzött motorkerékpárral Mikó András Debrecen, Csay utca 52. szám alatti lakos. A lovaskocsi előtt haladt Mándi István Debrecen, Kishegyesi út 1—3. szám alatti lakos segédmotorján. Mikó András már belekezdett a segédmotoros előzésébe, amikor annak vezetője az úttest jobb oldaláról megkezdte a balra való kanyarodást, és így a két jármű összeütközött. A baleset következtében kisebb anyagi kár keletkezett. A rendőrségi vizsgálata folyamatban van.

A debreceni Kossuth utcán haladt a Vörös Hadsereg útja irányából az AC 80—11 rendszámú személygépkocsival id. Kókuti Lajos Debrecen, Thomas Mann utca 7. szám alatti lakos. A Burgundi utca kereszteződésébe érve figyelmen kívül hagyta a tőle jobb kéz felől eső átljáró közlekedő FC 01—49 forgalmi rendszámú tehergépkocsi. A két jármű a kereszteződésben összeütközött, és kisebb anyagi kár keletkezett. (A tehergépkocsi a Miskolci 3-as EPPU tulajdona, vezetője Horváth László Miskolc, Lévai József utca 67. szám alatti lakos.) A baleset ügyében a rendőrségi vizsgálat megindult.

Forgalomkorlátozás

A Debreceni Városi és Járási Rendőrkapitányság november 6-án 9 órától kb. fél 11 óráig a november 7-i ünnepségek miatt — forgalomkorlátozást rendel el a Kossuth utcának a Liszt F. utcától a Méliusz térig terjedő szakaszán. Fenti időpontban az említett útvonalon mindennemű járműforgalom szünetel.

Olvasóink írják

Hol a Benedek tér?

Találós kérdésként vethetnénk fel, hogy ki tudja, hol van Debrecenben a Benedek tér. Azt ugyan már sokan tudják, hogy a Benedek téri bérház a Bocskai tér keleti oldalán, a román felszabadítói csapatok emlékműve mögött van, de sokan vannak, akik csak úgy tudják megtalálni a bérházat, ha közlőjük, hogy ebben van a Bocskai Étterem. Es — állítólag — az épület mögötti tér el a Benedek tér.

Érthetetlen előtűnk, hogy miért nem a Bocskai térről számoznák ezt az épületet, amikor frontálisan a Bocskai térre néz, és miért nem hátszámoznák még mindig az épület hosszú évek óta.

Hasonló megoldásra vár a Hajnal utca páros oldalának hátszámozása is. Ugyanis a szomszéd Hajnal utcai bérház 2-es számmal van ellátva, de 2-es számot visel az utca másik végén levő raktárház és sütőüzem bejárata is. A közben lévő épületeken több mint 10 éve nincs hátszámozás.

Tarcsa Bertalan
Debrecen,
Benedek tér 3. szám

Nem lehetne később?

Szerdán és szombaton reggel 7—8 óra között villamoson utazni a vágóhídi és környéki munkahelyekre rendkívül kényelmetlen. Az állandóan torló tömeg, a lemárodás, a veszekedés, a csomagok és a kosarak sok bosszúságot, harisnyá- és ruhaszakadást okoznak. De nem lehet napirendre térni az árusok között elhangzó viták, kiabálások, durvaságok felett sem. Szerin-

tem mindezeket el lehetne kerülni, ha az ócskapiak kapuját később nyitnák, amikor már megkezdődik a munka a környező üzemekben. Ezzel a dolgozók zavartalan, torlódsmentes utazása, a villamosok menetidejének betartása megoldást nyerne.

Németh István
Debrecen,
Monti ezredes utca 15. szám

Rossz a közvilágítás a Nyugati utcán

A Nyugati utcán igen nagy a járműforgalom. A gyalogosforgalom főleg azon az oldalon történik, ahol a régi GÖCS üzemel. Itt azonban járda csak az állatorvosi rendelőig van, tovább már a járókelők az út szélén — mind a két irányban — a járművek előtt járnak. Ez különösen este nagyon veszélyes, mert, ezen az utcán a közvilágítás rossz, elhanyagolt. Csak az ablakokból kiszűrődő fény világítja meg az úttestet.

A járművezetők a sötétség miatt nem látják a gyalogosokat és a közvilágítatlan járműveket. Mert sajnos még ilyenek is vannak. Az autók és a motoroknál segít a reflektorfény, de pl. kerékpároknál vagy lovaszekeréknél ez nincs, és könnyen súlyos baleset történhet.

Kiss János
Debrecen,
Forgács utca 11. szám

Rossz munka miatt fütetlen a lakásunk

November 1-én bejelentettem a Gázműveknél, hogy a lakásomban levő gázkonvektor gyújtásán nem lobban be. A gyújtás ranggal fél 8 előtt történt. Aznap nem jöttek, másnap is csak ígérték, de csak harmadnap jöttek ki megjavítani. De hogyan? A konvektorból ömlött a gáz. Ez a hibabejelentés előtt nem volt. Anyám influenza beteg, én magam is influenzás vagyok, és éjszaka nyitott ablaknál voltunk kénytelenek aludni, s

lázasan már harmadik napja hideg szobában feküdni. November 4-én jelentettem, hogy rosszul javították meg a konvektort, gázömlés van. Egy órán belül kijöttek a gázömlést megszüntetni: lezárták a konvektort. A felelőtlen munka miatt most edesanyámmal együtt betegem, hideg szobában vagyunk, és várjuk, hogy kijöjjenek a hibát elhárítani. Vajon meddig kell várunk, és ki a felelős a késésért?

Sántha Sára
Debrecen, Ifjúság utca 3. szám

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja

Szerkesztő a szerkesztő bizottságé
Főszerkesztő: Pallás Imre
Szerkesztőség: Debrecen,
Tóthfalusi tér 10.
Telefon: 21-47

Kiadja a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat
Debrecen Tóthfalusi tér 10.
Felelős kiadó: Balogh Endréné
Telefon: 30-01

Terjesztés a Magyar Posta
Előfizetési díj egy hónapra 13 forint
Előfizethető helyi postahivataloknál és kézbesítőknél

Index 25 027

Szabadság Lapnyomda, Debrecen
Felelős vezető: Keményi Sándor